

Staten van Aruba
27 2013-2014-784
Bijlage B.

KABINET VAN DE GOUVERNEUR
VAN ARUBA

24 MAART 2014

Volgno: LV. 09/0031
Doorgezonden:
Dossier:

Aan de Gouverneur van Aruba,
Plaza Eman 3
ALHIER.

Uw kenmerk:

Uw brief:

Ons kenmerk: SMR/W-10/2012

Oranjestad,

Onderwerp: ontwerp-landsverordening
tot wijziging van het Bur-
gerlijk Wetboek van Aruba
(AB 1989 no. GT 100) in
verband met een aantal on-
derwerpen die nog een rege-
ling of aanpassing in het
Burgerlijk Wetboek van
Aruba behoeven (aanvulling
Burgerlijk Wetboek van
Aruba)

SECRETARIS
MINISTERAAL

INC. 7/4/2014 VERZ.
INC. 1/2014 VERZ.

VOLG NO.
SMR/W - 10/2012

Ik heb de eer u hierbij aan te bieden het advies van de Raad van Advies d.d. 2 juni 2010, nr. RvA 171-09, betreffende het bovenvermelde ontwerp. De Raad kan zich verenigen met de inhoud en de doelstelling ervan en geeft u in overweging dit aan de Staten aan te bieden, nadat met zijn op- en aanmerkingen rekening zal zijn gehouden.

Op de door de Raad gemaakte op- en aanmerkingen wordt hieronder ingegaan.

1. Algemeen

Ad 1.1.

De Raad vraagt ten eerste aandacht voor de toegankelijkheid van het aangevulde Burgerlijke Wetboek van Aruba (hierna ook: BWA) en van de toelichtende stukken en geeft een dringende aanbeveling een doorlopende tekst van het wetboek uit te geven, alsmede een volwaardige toelichting op te maken.

Dienaangaande wordt opgemerkt dat de aanbeveling van de Raad is overgenomen voor wat betreft de publicatie van een doorlopende tekst. In artikel II, derde lid, wordt

voorgesteld om een integrale tekst van het BWA in het Afkondigingsblad van Aruba te plaatsen. Overigens is ook gebleken dat op particulier initiatief van advocaten of uitgevers edities van het BWA verschijnen.

Met betrekking tot de opmerking van de Raad dat er, door in bepaalde gevallen te verwijzen in de toelichting bij onderhavige landsverordening naar de toelichting bij het Nederlandse BW, sprake is van een onvolledige toelichting zij opgemerkt dat ik deze mening van de Raad niet deel. In de eerste plaats blijkt duidelijk uit de omvang van de memorie van toelichting dat het onderhavige ontwerp van een voldoende toelichting is voorzien. Daar waar incidenteel verwezen wordt naar de toelichting bij het Nederlandse Burgerlijke Wetboek is dit ter aanvulling en voor de volledigheid. Daar de Nederlandse toelichting makkelijk gratis digitaal toegankelijk is, bestaat er geen noodzaak om - in plaats van te verwijzen – de stukken integraal in de memorie van toelichting bij onderhavige landsverordening op te nemen.

Ad 1.2.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad dat het woord ‘nieuw’ niet dient te worden toegevoegd is de citeertitel aangepast.

Ad 1.3.

De Raad vraagt voorts aandacht voor de grote consequenties van de onderhavige voorstellen voor zowel de betrokken diensten als de burger en de taak van de overheid om (proactief) aan voorlichting te doen.

Dienaangaande zij opgemerkt dat ondergetekende de wenselijkheid van voorlichting aan overheidsdiensten en aan de burger onderschrijft en dit de aandacht van de overheid zal hebben.

2. Voorgestelde wijzigingen Boek 1 BWA

Ad 2.1.

De Raad meent onder dit punt dat het voorgestelde, te weten dat de naamskeuze voor het eerste kind ook voor de volgende kinderen van dezelfde ouders geldt vanwege eenheid van het gezin, gezien het aantal echtscheidingen en opnieuw samengestelde gezinnen, moeilijk te realiseren zal zijn, en stelt derhalve voor dat per kind kan worden gekozen, waarbij de belangen van het kind in acht worden genomen.

Ondergetekende prefereert vast te houden aan het beginsel van eenheid van naamskeuze, erop neerkomend dat de kinderen van dezelfde twee ouders dezelfde geslachtsnaam

hebben (artikel 1:5a). Ook in de in Curaçao en Sint Maarten geldende Landsverordening herziening namenrecht van 8 mei 2010 (Publicatieblad van de Nederlandse Antillen 2010, no. 29) is dit beginsel neergelegd, evenals in artikel 1:5, achtste lid, van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek.

Dat kinderen in beginsel dezelfde naam willen hebben als hun broers en zusters, is gebleken uit Nederlands onderzoek. De Nederlandse regering antwoordde bij brief van 5 december 1995 op een desbetreffende vraag vanuit de Tweede Kamer het volgende: 'Gelet op de belangen van kinderen is gekozen voor eenheid van naam in het gezin. Kinderen willen vaak zelf dezelfde naam hebben als hun broers of zusters. Een verschil in naam wordt door hen ervaren als een verschil in behandeling. Door de andere achternaam voelen zij zich buiten de kring van het gezin vallen. In de naamswijzigingspraktijk wordt dit argument veelvuldig naar voren gebracht. Ook vanuit de psychologie komt dit naar voren. Vandaar dat eenheid van naam tussen de kinderen van dezelfde ouders uitgangspunt voor het namenrecht is' (Kamerstukken 22 700, nr. 6, ad vraag 68). De memorie van toelichting is op dit punt aangevuld.

Ad 2.2.

De Raad vraagt onder dit punt aandacht voor de noodzaak van de Burgerlijke Stand om zich terdege voor te bereiden op de nieuwe regelgeving met betrekking tot het nieuwe namenrecht.

Vóór de inwerkingtreding van het nieuwe namenrecht zal de burgerlijke stand zich goed dienen voor te bereiden. Zo zal een modelakte van naamskeuze beschikbaar moeten zijn. Gef profiteerd zal kunnen worden van de ervaring van de ambtenaren van de burgerlijke stand van Curaçao en Sint Maarten sedert 9 oktober 2010. Overigens zal elke geboorteakte en elke akte van naamskeuze individueel worden opgesteld na de nodige controles.

Ad 2.3 en 2.4.

De door de Raad voorgestelde correcties onder deze punten zijn aangebracht.

Ad 2.5.

De Raad wijst er op dat de stelling dat er niet veel gebruik zal worden gemaakt van de versoepeling van het bestaande artikel 1:9 een normatieve en sexistisch getinte opvatting is en als zodanig niet thuishoort in een toelichting.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad wordt in de toelichting bij de wijziging van artikel 1:9 niet langer de verwachting uitgesproken dat het niet veel zal voorko-

men dat gehuwde mannen de geslachtsnaam van hun echtgenote (mede) zullen gaan voeren in het maatschappelijk verkeer.

Ad 2.6.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad dat het veelgebruikte tussenvoegsel “der” ontbreekt is de toelichting op artikel 5 aangepast.

3. Voorgestelde wijzigingen Boek 3 BWA

Ad 3.1.

De Raad acht opnemng van de regeling van langdurig onverdeeld gebleven gemeenschappen in boek 3 uit wetssystematisch oogpunt onjuist en beveelt aan deze op te nemen in Boek 4, titel 6, afdeling 3 (vereffening van de nalatenschap).

De ondergetekende acht regeling van de langdurig onverdeeld gebleven gemeenschappen in titel 7 (Gemeenschap) van Boek 3 op haar plaats, ook al zal het meestal gaan om (een serie van) erfopvolgingen. Niet valt uit te sluiten dat in het verleden een niet meer bestaande rechtspersoon eigenaar was en als zodanig vermeld wordt in de openbare registers. Ook in het Burgerlijk Wetboek van Curaçao en Sint Maarten heeft de regeling deze plaatsing (Landsverordening van 8 februari 2007, Publicatieblad van de Nederlandse Antillen 2007, no. 7), evenals in het ontwerp-nieuw Burgerlijk Wetboek van Suriname. Overigens gelden in beginsel de bepalingen van titel 7 van Boek 3 ook voor een nalatenschap (artikel 3:189, tweede lid).

Ad 3.2.

De Raad acht de aan de regeling van onverdeelde gemeenschappen ten grondslag liggende probleemstelling onvolledig en is van mening dat de belangrijkste reden voor een regeling is gelegen in het feit dat het maatschappelijk onwenselijk moet worden geacht dat onroerende zaken gedurende zeer lange periode buiten het rechtsverkeer blijven. Het algemeen belang dat met de voorgestelde regeling is gediend, dient derhalve - aldus de Raad - in de toelichting genoegzaam te worden omschreven.

Naar aanleiding van deze terechte opmerking van de Raad is de toelichting bij afdeling 4 van titel 7 van Boek 3 aangepast.

Ad 3.3

Ten aanzien van voorgesteld artikel 200b, eerste lid, vraagt de Raad zich af, hoe het begrip “verbruiker” tot het begrip “bezit” zoals geregeld in Titel 5, van boek 3 en om

hierover een beschouwing op te nemen in de toelichting.

Naar aanleiding hiervan is de toelichting op het voorgestelde artikel 200b, eerste lid, uitgebreid.

4. Voorgestelde wijzigingen Boek 4 BWA

Ad 4.1.

De Raad vraagt zich af of de opsomming in artikel 7, eerste lid, onderdelen a tot en met e, inzake de schulden ten laste van de nalatenschap, onderschikkend dan wel nevenschikkend is bedoeld en adviseert hierover een verduidelijking op te nemen in de memorie van toelichting.

Dienaangaande zij opgemerkt dat het tweede lid een rangorde van groepen geeft. De rangorde van een letter binnen de groep geeft geen voorrang aan. Wel komt aan de kosten van lijkbezorging een bijzondere positie toe wegens (het reeds bestaande) artikel 3:288, aanhef en onderdeel b. De toelichting bij artikel 4:7 ter zake van de schulden van de nalatenschap is duidelijkheidshalve aangevuld.

Ad 4.2.

De Raad acht het van belang dat het genoemde holografisch testament nader wordt toegelicht.

In de toelichting is kort aangegeven wat onder een holografisch testament dient te worden verstaan.

Ad 4.3.

De Raad merkt op dat de toelichting op voorgesteld artikel 135 niet overeenkomst met de inhoud daarvan en beveelt aan de memorie van toelichting in overeenstemming te brengen met het ontwerp.

De toelichting ten aanzien van artikel 4:135 is gecorrigeerd.

5. Voorgestelde wijzigingen Boek 7 BWA

Ad 5.1.

De Raad merkt op dat het voorgestelde artikel 204, tweede lid, – anders dan het

Nederlandse BW – niet van dwingend recht is gemaakt vanwege een te vergaande inbreuk op de contractsvrijheid. Deze opvatting wordt niet verder onderbouwd. De Raad beveelt aan de toelichting met een beschouwing ter zake uit te breiden.

De toelichting bij titel 4 (Huur) van Boek 7, onder Algemeen, is naar aanleiding hiervan aangevuld.

Ad 5.2.

De Raad acht ten gronde de instelling van een huurcommissie bestuursrechtelijke van aard en vanuit wetssysteematisch oogpunt is de Raad derhalve van oordeel dat een regeling betreffende de vaststelling van huurprijzen en huurgeschillen door een huurcommissie dient te worden geregeld bij bijzondere landsverordening.

Dienaangaande kan worden opgemerkt dat met de opnemng van de huurbescherming door toedoen van de huurcommissie in het Burgerlijk Wetboek van Aruba de toegankelijkheid en daarmee de rechtszekerheid wordt gediend. Vanuit de praktijk (de advocatuur en rechterlijke macht) is de wens uitgesproken dat het huurrecht zoveel mogelijk bij elkaar gebracht wordt, met het oog op de toegankelijkheid van de regeling. Aan deze wens vanuit de praktijk is gehoor gegeven, al is uit principieel oogpunt voor het standpunt van de Raad voldoende te zeggen. Het komt erop neer dat de praktische voordelen zwaarder hebben gewogen dan de principiële zuiverheid. Overigens is in het Burgerlijk Wetboek incidenteel wel meer publiek recht te vinden, zoals de regeling van de gevonden voorwerpen – met een taak voor het Land – in Boek 5. De huurverhouding is overwegend privaatrechtelijk van aard. Dat de maximale prijsvaststelling voor bepaalde categorieën woonruimten kan geschieden door de huurcommissie en dat voor alle woonruimten geldt dat een opzegging aan de huurcommissie kan worden voorgelegd, zijn zo belangrijke aspecten van de huurverhouding, dat het onwenselijk is deze elders, buiten het BW-huurrecht, te regelen.

Ad 5.3.

De Raad constateert onder dit punt dat aan de huurcommissie vergaande bevoegdheden worden geattribueerd en meent dat de facto aan de huurcommissie de status van rechter wordt verleend. De Raad dringt er op aan om de bevoegdheid tot het geven van een bevel tot ontruiming toe te delen aan de burgerlijke rechter, zulks mede met het oog op de ingrijpendheid ervan.

Anders dan de Raad veronderstelt, heeft de huurcommissie niet de facto de staat van rechter. Pas na een beroep (artikelen 7:246 en 7:252) ontstaat een rechtsgang voor de

rechter, welke rechtsgang moet voldoen aan de wettelijke eisen en die van artikel 6 EVRM. Dat de huurcommissie in staat is een executoriale titel te verschaffen, waarop door de praktijk is aangedrongen, is in overeenstemming met artikel 430 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba. Notarissen kunnen executoriale titels verschaffen ten aanzien van authentieke akten en ook worden executoriale dwangbevelen door de overheid uitgegeven. Het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering bevat beschermende bepalingen bij gedwongen ontruiming. De huurcommissie kan haar beschikking niet uitvoerbaar bij voorraad verklaren (artikel 7:251, tweede lid) zodat een in te stellen beroep op de rechter zijn volle schorsende werking kan hebben.

Ad 5.4.

Onder dit punt vraagt de Raad zich af welke rechtsactie kan worden ondernomen indien een der partijen bij de huurovereenkomst zich niet houdt aan de huurprijsvaststelling door de huurcommissie. In het Nederlandse BW is hiertoe in artikel 7:262 een voorziening opgenomen en de Raad beveelt aan in het ontwerp een overeenkomstige voorziening op de nemen.

Ter zake zij opgemerkt dat de door de huurcommissie vastgestelde huurprijs de tegenprestatie, bedoeld in artikel 7:212, is die de huurder dient te voldoen. Nakoming van deze verplichting kan op de gewone wijze worden afgedwongen.

Ad 5.5.

De door de Raad opgemerkte omissies in de memorie van toelichting op bladzijde 397 en artikel 253 zijn gecorrigeerd.

Ad 5.6.

Ten aanzien van dit punt vraagt de Raad zich af in hoeverre er behoefte bestaat aan de vaststelling van de huurprijs van bedrijfsruimte zoals voorgesteld in artikel 274. Met name omdat het de Raad voorkomt dat er geen schaarste bestaat in Aruba aan bedrijfsruimte en het überhaupt de vraag is of de overheid überhaupt de taak heeft om huurders van bedrijfsruimten en hun commerciële belangen, in bescherming te nemen. De Raad acht een nadere toelichting op zijn plaats.

Opgemerkt zij dat bij de gehouden consultaties is gebleken dat de toepasselijkheid op bedrijfsruimte van de in afdeling 5, paragrafen 2 tot en met 4, van titel 4 van Boek 7 opgenomen huurdersbescherming met inschakeling van de huurcommissie (nog steeds) nodig wordt geacht. Het bestaande recht wordt daarom gecontinueerd, met dien verstande dat de marktprijs in plaats van de historische kostprijs zal gaan gelden (met

een aanpassingstermijn van vijf jaren).

Ad 5.7 tot en met 5.9

De vragen van de Raad onder deze punten zijn inmiddels achterhaald door de tijd, daar bij Landsverordening van 12 maart 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no. GT 100) (herziening arbeidsovereenkomstenrecht) (AB 2013 no. 13) het arbeidsovereenkomstenrecht is herzien en voor beschouwingen inzake het beleid verwezen wordt naar de memorie van toelichting bij de hiervoor bedoelde landsverordening. Het onderhavige ontwerp strekt tot hercodificatie van het in het BWA opgenomen arbeidsovereenkomstenrecht, inclusief de hiervoor bedoelde landsverordening. De voorgestelde wijzigingen zijn voornamelijk van technische aard. De voorgestelde technische herziening beoogt mede de regeling van de arbeidsovereenkomst in het systeem van het nieuwe BWA in te passen. De voorgestelde regeling is dan ook afgestemd op de inhoud en de formuleringen van het overige nieuw BWA, en met name de Boeken 3 en 6 die handelen over het algemene vermogensrecht.

6. Voorgestelde wijzigingen Boek 8 BWA

De door de Raad van Advies gesignaleerde misslag in onderdeel G is hersteld.

7. Memorie van toelichting

Ad eerste 7.1.

Ter zake moge ik verwijzen naar het hierboven gestelde onder 5.7 tot en met 5.9.

Ad tweede 7.1 tot en met 7.4.

De door de Raad in de toelichting gesignaleerde misslagen zijn gecorrigeerd.

8. Redactionele verbeteringen

De redactie van het ontwerp en de toelichting is nogmaals doorgelopen.

Aangezien er een behoorlijke tijd verstreken is tussen het uitgebrachte advies van de Raad en het onderhavige nader rapport, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om het ontwerp nog op een aantal punten aan te passen. Een van deze wijzigingen betreft de uitvoering van de afspraken van het sociaal dialoog inzake belastingen, gehouden van 21 augustus tot en met 9 november 2012, waarbij door de sociale partners gesproken is over mogelijke maatregelen die zouden kunnen leiden tot koopkrachtverbetering voor

sociaal zwakkere groepen. Daarbij werd onder afgesproken om de beslagvrije voet ten gunste van de werknemers aan te passen. In artikel 632a is hiertoe een voorstel opgenomen.

Ik veroorloof mij derhalve u het gewijzigde ontwerp van de landsverordening en de daarbij behorende gewijzigde memorie van toelichting wederom te doen toekomen en u in overweging te geven het ontwerp aan de Staten ter goedkeuring aan te bieden.

De minister van Justitie,

A large, stylized handwritten signature in dark ink, consisting of several sweeping strokes, positioned below the text 'De minister van Justitie,'.